

**Egészségügyi, Szociális és
Családügyi Minisztérium**

M E G O L D Ó L A P
----

szakmai írásbeli vizsga

természetgyógyászati alapmodul

2003. június 24.

TÁJÉKOZTATÓ az értékelő tanár részére

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- A bekeretezett sorszámú kérdések ( ) kizáró jellegűek.
Az írásbeli vizsga sikertelenségét jelenti, ha a kizáró jellegű feladatnál a hallgató nem éri el az 51 %-ot.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:
  - Megfelelt: 51 - 100 pont
  - Nem felelt meg: 0 - 50 pont

1. Sorolja fel az anamnézis készítés legfontosabb szabályait! 6 pont

- nyugodt körülmény
- a beteg és állításainak feltétlen elfogadása, empátias légkör teremtése
- kitartó odafigyelés (jegyzetelés és odafigyelés helyes aránya)
- a „szabadon beszélni hagyni” és a célzott kérdésekre adott válaszok időszakának helyes aránya
- összefoglaló következtetéseket leírni, kiemelni
- az anamnézis bizonyos elemeit a következő találkozások alkalmával is meg kell ismételni

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2.* Határozza meg a Nap testi-lelki egészséggel kapcsolatos tényezőit! (Írjon négyet /4/!) 2 pont

- aktivitás
- öntudat
- életerő
- szív

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

3. Sorolja fel, mely területeken van kölcsönhatásban a szervezet a környezetével! 3 pont

- energiaáramlás szintjén
- anyagáramlás szintjén
- információáramlás szintjén

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4. Írja le, mit tesz akkor, ha az önhöz fordult kliensnél fennáll a betegség gyanúja, de semmi bizonyosságot nem tud szerezni a kikérdezés és az egészségügyi dokumentumok alapján! 1 pont

További orvosi szakvizsgálatokra küldöm a beteget.

5. Határozza meg az egészség fogalmát a természetgyógyá- 2 pont

szat szemlélete alapján!

A természettel harmonizáló testi (beleértve energetikai is), lelki, szociális és életszemléleti (szellemi) dinamikus egyensúly állapot jó közérzettel egybekötve.

- 6.* Soroljon fel négy-négy /4-4/ indikációt az alábbi természetgyógyászati mozgás- és mozgásterápiák esetén! (Töltse ki a táblázatot!)**

6 pont

természetgyógyászati mozgás- és mozgásterápiák	négy-négy /4-4/ indikáció megnevezése
jógaterápia	- gerincfájdalmak - magasvérnyomás - fejfájás - fülzúgás
Qi - gong	- étvágytalanság - depresszió - gyomorfekély - gyomorsüllyedés
lábreflexológia	- migrén - orrmelléküreg betegségek - emésztési zavarok - szorongás

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

- 7. Válassza ki és húzza alá a felsorolásból, a rostdús táplálkozás relatív ellenjavallatait! Húzza alá a helyes válaszokat!**

2 pont

colitis ulcerosa
caries
operált bélrendszer
cukorbetegség
elhízás
magas vérnyomás
gyomor- és nyombélfekély
érelmeszesedés
emésztőrendszeri vérzés
skizofrénia

(Csak a négy helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több válasz esetén a megoldás érvénytelen!)

- 8.* Írjon hat /6/ kezelési (terápiás) lehetőséget magasvérnyomással és érelmeszesedéssel küszködő beteg részére!**

6 pont

- diéták, reform étrend
- böjtkúrák orvosi felügyelettel
- akupunktúra, akupresszúra
- talpmassázs
- Kneipp kúrák
- autogén tréning

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

9. **Húzza alá az alábbiakban felsoroltak közül azokat a módszereket, amelyeket a hagyományos kínai gyógyászat alkalmaz!** **2 pont**

- csakra harmonizálás
- köpölyözés
- urinoterápia
- moxaterápia
- homeopáthia
- akupunktúra
- euritmia
- neurálterápia
- jóga
- qigong

(Csak a négy helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több válasz esetén a megoldás érvénytelen!)

10. **Fogalmazza meg a Gaia filozófia lényegét!** **2 pont**

- *A bolygó, amin élünk nem holt sárgolyó, hanem intelligens – sőt szuperintelligens – élőlény.*
- *A Föld képes a homeosztázis, az állandó állapot fenntartására, erre pedig csak az élő szervezet alkalmas, a Földnek tudata van!*
- *Túlzott fogyasztási, terjeszkedési mániánkban ugyanúgy feléljük, elpusztítjuk a környezetünket, ahogyan a rákos sejt teszi.*
- *A Föld mindenütt megtermi azt, amire a rajta élő embereknek és állatoknak akkor és ott szüksége van. Biztosítja számukra a betegségekre való gyógynövényeket is.*

11. **Sorolja fel azokat az ingereket, melyek az alapregulációt megváltoztatják!** **8 pont**
Mindegyikre írjon egy – egy /1-1/ példát!

- *Vízelvonás*
Pl. kevés folyadék fogyasztása
- *pH-változás*
Pl. a sejtközötti tér savasodása táplálkozási hibák, rossz légzés következtében
- *Biokémiai változások*
Pl. enzimek, szignálanyagok, sejt bomlástermékek felszaporodása vagy eltűnése
- *Mechanikai inger*
Pl. akupunktúra, moxaterápiás beavatkozás, légkalapács stb.
- *Gyógyszer*
Pl. szteroidok, hormonok, antibiotikumok stb.
- *Környezeti mérég*
Pl. konzerválószeres, amalgám, benzinégéstermékek stb.
- *Idegimpulzus*
Pl. az idegsejtek aktivitásának egyik neuronról a másikra való terjedése közben kémiai ingerületközvetítők segítik az idegi információ terjedését, amely az egész alaprendszer számára jelzést, ingert jelent
- *Kémiai szabályozóanyagok*
Pl. prosztaglandinok, hormonok stb.

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

- 12. Határozza meg (számokban kifejezve) a homeopátiában használatos D, C, LM hígítás nagyságrendjét!** **3 pont**

D = ...10...

C = ...100...

LM = ...50.000...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 13. Húzza alá az alábbi felsorolásból a manipulációs kezelésre vonatkozókat!** **3 pont**

- Inadekvát alkalmazása esetén, a súlyos neurovaszkuláris szövődmények miatt halálesetek is előfordulnak.

- Igen időigényes.
- A nyaki szakaszon kerülni kell az alkalmazását a sok ve-
szélyforrás miatt.
- A korszerű manuális medicinában a kezeléseknek 80-85 %-át teszi ki.
- Kétely esetén biztonságosabb, mint a mobilizáció.
- Látványosan effektív.
- A terápiás mozgás túllépi a passzív határt.
- Állandó (obligát) kísérő jelensége az ízületi ropogás („joint snap”).
- Végrehajtását átmeneti izomtónus-csökkenés kíséri, ezért a
kezelt ízület azonnali terhelése állapotromláshoz vezethet.

(Csak a hat helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több válasz esetén a megoldás érvénytelen!)

- 14. Határozza meg röviden az "Alternatív mozgás és masszázsterápia" lényegét! 2 pont**

Olyan masszázs és mozgásmódszerek alkalmazását és oktatását jelenti, melyek a szokásos gyógytorna és gyógymasszázs keretében nem ismertek. E terápiák az eredetüket képező gyógyítóparadigma alapján kerülnek alkalmazásra úgy, hogy nagyobb jelentőséget kapnak a belső átélések, a légzőgyakorlatok, illetve a lassú, kitarított szimbolikus jelentőséggel is bíró mozdulatok.

- 15. Sorolja fel az ember egészségét befolyásoló belső tényezőket! 7 pont**

- örökletesség
- aktivitás-passzivitás
- gondolkodásmód
- műveltség
- kommunikációs kultúra
- életmód
- "szerencsefaktor"

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 16.* Soroljon fel Hippokratész gyógyító filozófiájának alap-
tétélei közül hatot /6/ és röviden írja le azok lényegét! 12 pont**

- "Nil nocere", azaz "használni, de legalább nem ártani".
- Minden létező, így az emberi test is hideg, meleg, száraz, ill. nedves természetű elemekből áll. Ezek az elemek a test pusztulása után vissza-

térnek a természetbe.

- Az emberi test négy nedvből: vérből, nyálkából, sárga epéből és fekete epéből áll, ezek alkotják az ember alkatát. Az egészség a négy nedv helyes minőségi és mennyiségi keveredésének kifejlődése, a betegség pedig valamelyik nedv hiányaként, túlsúlyaként vagy a szervezeten belüli elkülönüléseként írható le.
- A nedvek szoros kapcsolatban vannak az évszakokkal. Az évszakok változásával a nedvek mennyisége és keveredési aránya is változik a szervezetben.
- Az emberi szervezet szoros kapcsolatban áll a természettel. Mindenkori állapotát befolyásolják a környezeti és meteorológiai tényezők: az évszakok, a szelek, a vizek, a hideg, a meleg és a földrajzi fekvés.
- "Lazítani azon, ami feszes, és feszíteni azon ami laza". Például a túltáplálásból eredő betegségek hashajtással, a hasmenéses betegségek jóltáplálással, a kimerültség okozta betegségek pihenéssel, a tétlenségből eredők testmozgással gyógyíthatók, stb.

(Az alaptételek megnevezésére: 1-1 pont, a magyarázatra: 1-1 pont adható!)

17. **Határozza meg röviden az "Életmódtanácsadás és terápia" lényegét!** 2 pont

Az életmódterápia olyan élménycentrikus módszeregyüttes, amely a civilizációs betegségek - testi, lelki ártalmak - csökkentése, ill. kiküszöbölése érdekében a természetgyógyászat, a mentálhigiéné adta életmódbeli elvek felhasználásával segít az egyénnek életmódja tartós javításában.

18. **Húzza alá az alábbi felsorolásból azokat a gyógymódokat, amelyek minden esetben önállóan is választhatók terápiás módszerként! Röviden indokolja meg választását!** 5 pont

Neuráalterápia
Antropozófus orvoslás
 Bioenergetika
 Biológiai fogorvoslás
 Manuális medicina

Hagyományos kínai orvoslás

Véroxigenizációs terápiák

Ájurvédikus orvoslás

Mikrobiológiai terápiák

Hagyományos tibeti orvoslás

Enzimterápiák

Ortomolekuláris medicina

Terápiák természet-gyógyászati műszerekkel (elektroakupunktúra, szoflézer, biorezonancia stb.)

Kineziológia

Homeopátia

Indoklás:

E rendszerszerű gyógymódok jellegzetessége, hogy részeik között megtalálhatók a táplálkozási terápiák, mozgásterápiák, gyógyszeres gyógyítás, egyéb speciális gyógymódok, amelyek egyébként a klasszikus gyógymódokhoz tartoznának és minden krónikus betegség terápiájának alapját képezik. Itt azonban a rendszer alkalmazásában bennfoglaltatnak e klasszikus gyógymódok is.

(Csak a négy helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több válasz esetén a megoldás érvénytelen!
Az indoklásra 1 pont adható!)

19. Sorolja fel az auriculomedicina módszereit!**6 pont**

- szemrevételezés (hámlás, hólyagocska, kifekélyesedés, göbcse stb.)
- tapintás – ujjakkal, szondával (fájdalmasság, porckeményedés)
- hideg-, meleg ingerlés (érzékenység jelentkezik)
- elektromos pontkeresés (az elektromos ellenállás lecsökken a pontban)
- ACR auriculo-cardialis-reflex (a betegpont igen enyhe ingerlés radiális pulzusváltozást eredményez – amplitúdó csökken vagy nő)
- Omura-teszt alkalmazása

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

20. Írja le a cickafarkkóró jellemzőit az alábbi szempontok szerint!**5 pont****A. A növény drogot tartalmazó részei:**

- virág
- virágos leveles hajtás

B.* Gyógyhatása (Írjon kettőt /2/!):

- gyulladáscsökkentés
- görcsoldás

- *emésztés javítás*

C.* **Indikáció** (Írjon kettőt /2/!):

- *gyomorfekély*
- *étvágytalanság*
- *gyomornyálkahártyagyulladás*
- *bőrgyulladás*

(Az „A” részre: 1 pont; a „B” és „C” részre: helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

21. Írja le a gyógynövények hatóanyagainak kivonási módjait! **6 pont**

- *infúzió (forrázat)*
- *dekoktum (főzet)*
- *macerátum (áztatás)*
- *perkoláció (kioldás)*
- *prézelés (lenyérés)*
- *lepárlás*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

22. Párosítsa a betegségeket és a kezelésük során alkalmazható gyógyvizeket! **2 pont**
(Írja a számok mellé a megfelelő betűjelet!)

1. érszűkület	A. vasas gyógyvíz
2. struma	B. jódos gyógyvíz
3. székrekedés	C. szulfátos gyógyvíz
4. testi leromlás	D. radioaktív gyógyvíz

1.-...D...   2.-...B...   3.-...C...   4.-...A...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

23.* Sorolja fel a szervezet bioenergiájának eloszlása szerinti főbb energiahelyeket, illetve kifejezéseket! **1 pont**
(Írjon kettőt /2/!)

- *aura, finomtest*
- *csakra, akupunktúrás és marmapontok*
- *vezetékek: meridián, nádi*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

24. Villámkérdések! **4 pont**

Hány csakrája van az embernek?

...7...

Mi a neve annak a vitalitásmérőnek, amelyik látványosan jelzi a bioenergia "erősségét"?

...*Egely-féle vitalitásmérő*...

Min alapszik az élő szervezet belső energiarendszerének tradicionális megközelítése?

...*a szubjektív érzékelésen (ujjunkkal, szemünkkel)*...

Hogy nevezzük az emberi testet körülvevő energiamezőt?

...*aura*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

25. Válaszoljon az alábbi kérdésekre!

2 pont

Mit jelent a regulációs terápia?

- *A szervezet öngyógyító mechanizmusának regenerálására törekszik.*

Mely természetgyógyászati ághoz tartozik a regulációs terápia?

- *A homeopátiához tartozik.*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)